

Til
Trøndelag fylke
v/Fylkesutvalg og Fylkesrådmann

Trondheim, 24.03.2020

Koronakrisen – Innspill til samarbeid og tiltak

Samfunnet har på kort tid havnet i en svært alvorlig situasjon som vi ikke vet når vil avta. Koronautbruddet har alvorlige konsekvenser for både fylker, kommuner og næringsliv. Helse og sikkerhet for befolkningen og de ansatte i virksomhetene har første prioritet. Godt samarbeid mellom alle parter er nå viktig for å hindre spredning av viruset, sikre liv og helse, samtidig som nødvendig aktivitet både i offentlig sektor og næringsliv må opprettholdes.

Næringsalliansen for Trøndelag (NAT) er et samarbeidsforum for samtlige næringsforeninger i Trøndelag med ca. 5.000 medlemsbedrifter fra alle bransjer. NAT henter fortløpende inn innspill fra våre medlemsbedrifter over hele Trøndelag på hvor skoen trykker akkurat nå og hvordan dette vil påvirke på litt lengre sikt, samt hvordan situasjon håndteres i bransjene og bedriftene. Medlemmene i Næringsalliansen har nå ukentlige møter for å gjensidig orientering om utviklingen i næringslivet i hele Trøndelag. Her deles også innspill som kommer fra bedriftene om effekt av de nasjonale tiltakspakker og deres ønsker om ytterligere tiltak for å sikre at bedriftene kommer seg gjennom krisen.

Innspillene vi får fra næringslivet tar vi med oss inn i vår dialog med våre respektive kommuner, inn i fylkets samhandlingsråd og i påvirkningsarbeidet når det gjelder nasjonale tiltakspakker. NAT er også opptatt av hvordan næringslivet kan bistå fylket og kommunene og hvilken rolle NAT kan spille i dette. Samtidig er vi også opptatt av hvordan fylket og kommunene kan bidra til å avhjelpe eget næringsliv.

Hva næringslivet kan gjøre for Trøndelag fylkeskommune

NAT har uttrykt bekymring overfor Trøndelagsbenken på Stortinget om at krisen også i stor grad påvirker offentlig sektor. Som for næringslivet trenger fylkeskommunen og kommunene betydelige overføringer for å holde aktiviteten i gang, slik at de er i stand til å ta vare på sine forpliktelser, og sikre sine tjenester til befolkningen. Om for stor del av regningen for krisen må tas av fylket og kommunene, vil det påvirke både tjenestetilbudet til innbyggerne og næringslivet i lang tid fremover. Det vil også påvirke fylket og kommunenes mulighet til å bidra til å få eget næringsliv raskt på fote igjen etter at krisen er over. NAT mener at det må iverksettes store tiltakspakker for kommunal sektor og for fylkeskommunene.

Næringslivet kan bidra til at det offentlige har det utstyr som er nødvendig for å håndtere situasjonen pr nå og om den eskalerer, det være seg smittevernutstyr, teknisk utstyr, sengekapasitet ved større utbrudd, etc.

NAT bidrar gjerne med å spre informasjon fra fylkeskommunen til våre medlemmer, samt koordinere aktivitet mot næringslivet i Trøndelag.

Hva Trøndelag fylkeskommune kan gjøre for næringslivet

NAT forventer at fylket gjør det de kan for å bidra til at vårt næringsliv kommer gjennom krisen så godt som mulig. Omfattende tiltak på både kort og lengre sikt må gjennomføres. Vi er klar over at fylkeskommunen rår over begrensede virkemidler, så det er derfor viktig at fylket utnytter de muligheter de har godt i samråd med næringslivet.

Det er avgjørende at offentlig saksgang og politiske beslutninger som er viktige for næringslivet opprettholdes. Oppbremsing av planlagte saker som skal til behandling vil gjøre vondt verre for et allerede utsatt næringsliv.

Fylket er en stor kunde for mange aktører i næringslivet. NAT ser positivt på at fylket har signalisert at en vil forsere og igangsette prosjekter som holder bygg og anlegg, samt tilstøtende næringer i gang.

Det er svært positivt at fylket har signalisert at en ikke trekker innvilget støtte fra kulturbudsjettet for arrangementer etc. som nå blir utsatt, eller kansellert. Dette bidrar godt til en svært utsatt kultursektor.

Vi har stor forståelse for at en frem til nå har vært mest opptatt av hva som må gjøres på kort sikt. Samtidig vil vi påpeke viktigheten av at fylkeskommunen så snart som mulig må signalisere hvordan de vil bidra til at situasjonen raskt kommer tilbake til normalen når det igjen er trygt å starte opp den næringsaktivitet som nå har full stopp eller har bremsset ned betraktelig. Hvilke rammer fylket legger fremover med tanke på støtteordninger etc. må raskt signaliseres, da dette er signaler som vil påvirke mange bedrifters beslutninger om opphør av, eller videreføring av driften.

NiT foreslår derfor at Trøndelag fylkeskommune

- avhjelper bedriftenes likviditetssituasjon ved å betale sine regninger omgående, ikke på eller etter forfall
- ikke påberoper seg force majeure på inngåtte avtaler
- jobber aktivt for å få på plass samme støtteordning for fergesamband på fylkesveg, som nå er kommet på plass for samband på riksveg
- jobber for at Innovasjon Norge både kan utbetale tilskudd tidligere enn hva har vært praksis frem til nå, øke tilskuddsandel og utsette innbetalinger på lån
- sikrer at lærlinger ikke blir skadelidende som følge av at opplæringstilbudet for mange nå blir redusert
- bidrar med ressurser til kompetansehevende tiltak, samt forsknings- og/eller utviklingsprosjekter i bedrift

- sikrer at kulturbudsjettet ikke blir nedprioritert, slik at kulturlivet som nå i praksis er gått i dvale, raskt kommer på fote igjen
- justerer tilbudet på kollektivtransport som sikrer at bussene ikke blir for fulle i rush, iom at det nå går lørdagsruter
- vurderer gratis kollektivtransport i en periode når anbefalingene om å begrense kollektivtransport oppheves
- forserer og igangsetter utbyggingsprosjekter som holder bygg og anlegg, samt tilstøtende næringer i gang som allerede signalisert
- bruker ekstra midler på mobil- og bredbåndsutbygging
- fortsatt legger til rette for innovative offentlige anskaffelser for nye innkjøp

I videre dialog med våre bransjer kan det hende at det kommer flere gode forslag til både hvordan næringslivet kan bidra til offentlig sektor og hva fylket kan bidra med til næringslivet. NAT ønsker tett dialog med fylket om hvordan vi i felleskap kan bidra til at situasjonen raskest mulig normaliserer seg og dermed bidrar til minst mulig negative konsekvenser for oss alle.

Med vennlig hilsen
Næringsalliansen for Trøndelag

Berit Rian
Leder Arbeidsutvalget